

TC
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
GASTROENTEROLOJİ ENSTİTÜSÜ
HASTA BİLGİLENDİRME VE ONAM FORMU

ÜST GASTROİNTESTİNAL SİSTEM ENDOSKOPİSİ (GASTROSKOPİ):

Yemek borusu, mide ve onikiparmak bağırsağının iç yüzeyinin incelenmesidir. Bu işlem endoskop adı verilen, bükülebilen, yumuşak, ucunda ışık ve mikrokamera bulunan 1,5 m uzunluğunda, 7-11 mm kalınlığında (serçe parmak kadar) bir aletle yapılır. Alet kamerada görülerek ağızdan ve boğazdan geçirilip yemek borusuna, mideye, onikiparmak bağırsağına ilerletilir, bu organların içi ve duvarları incelenir. İnceleme sırasında görüntüler kaydedilebilir, gerekli yerlerden parça (biyopsi) alınabilir ve örnekler patoloji laboratuvarına gönderilebilir. Gastroskopi bazen tedavi edicidir; yemek borusundaki varisler bağlanabilir, ilaç verilerek söndürülebilir, darlıklar genişletilebilir, polipler/yabancı cisimler çıkarılabilir, kanamalar durdurulabilir, mide balonu yerleştirilebilir.

HAZIRLIK

Mide boş olmalıdır, en az 8 saatlik açlık gerekir. İşlemden 4 saat öncesine kadar su içilebilir.

İşlemden önceki 8 saat antiasit ilaçlar (talcid, rennie, gaviscon, metsil vb) kullanılmamalıdır.

Şeker hastaları işlem sabahı insülin kullanmamalıdır. Kalp ilacı, tansiyon ilacı, astım ilacı gibi diğer ilaçlar işlemden 4 saat öncesine kadar az miktarda su ile içilebilir.

Aspirin, warfarin (coumadin), clopidogrol (plavix, karum) gibi kan sulandırıcı ilaç kullananların işlemi yapacak hekime durumu bildirmeleri gerekir. Bu gibi ilaçları kanama eğilimine yol açacaklarından bazı girişimsel işlemlerden 5-7 gün önce kesmek gerekebilir. İşlemi yapacak hekim ilacın kesilmesini önermişse mutlaka bu ilacı veren diğer hekime danışıp ne yapmak gerektiğini sorulmalı, gerekirse iki hekimin görüşmesi sağlanmalıdır.

Hastanın yanında bir yakını bulunmalıdır.

İŞLEM

Hasta, varsa takma dişleri, gözlüğü, takıları ve ojesi çıkarılarak işlem odasına alınır.

Sol omuzunun üzerine yatırılır, boğazı lokal anestetik bir madde püskürtülerek uyuşturulur.

Damar yolu açılır, buradan yatıştırıcı ilaçlar verilerek uyku hali sağlanır.

Dolaşım ve solunumu izlemek için el parmaklarından birine mandal şeklinde özel bir alet takılır, buna bağlanan aygıt nabız, soluk sayısı ve kandaki oksijen miktarını gösterir. Oksijen miktarı yetersizse buruna takılacak maskelerle oksijen verilebilir. Beklenmedik solunum ve dolaşım değişiklikleri ile allerjik reaksiyonlar gelişirse uygun diğer müdahaleler yapılabilir, ilaçlar kullanılabilir.

Ağıza dişlerin arasına plastik bir dişlik yerleştirilir. Endoskop dişliğin ortasından boğaz ve yemek borusuna ilerletilir.

Soluk yolları ile endoskopun geçtiği yemek borusu farklı organlardır, işlem nefes almaya engel olmaz. Ancak işlem sırasında yutkunulmaya çalışılırsa tükürük yemek borusunda endoskop bulunduğundan soluk yollarına kaçarak öksürük ve nefes darlığına yol açabilir. Bu nedenle işlem sırasında yutkunulmamalı, ağızda biriken tükürük ve salgıların kolay akması için baş –çene öne eğik tutulmalıdır.

YAN ETKİ VE SAKINCALAR

Yemek borusu, mide veya onikiparmak bağırsağı (duodenum) nadiren yırtılabilir (perforasyon), bu durum hastanede yatmayı ve ameliyatla tamiri gerektirebilir.

Biyopsi veya polip alınan yerlerde kanama olabilir. Nadirdir, genellikle endoskopik girişimle, bazen cerrahi yolla tedavi edilir.

Bazen işlem sırasında kusmuk ya da tükürüğün kaçması sonucunda solunum zorluğu olabilir, daha sonra akciğerlerde iltihap gelişebilir

Mevcut hastalığın fark edilememesi de nadiren mümkündür.

Seyrek de olsa işleme ve kullanılan sakinleştirici ilaçlara bağlı tansiyon düşmesi, kalp atımında düzensizlik (hızlanma ya da yavaşlama), solunum derinliğinin azalması ya da solunum duraklaması gibi yan etkiler görülebilir. Acil hallerde gerekli olan acil ilaçlarla müdahale setleri daima işlem odasında hazır ve çalışır durumda bulundurulmaktadır. Gastroskopi işlemine bağlı komplikasyonlar nedeni ile ölüm çok nadirdir.

İŞLEM ERTESİ

Hasta sakinleştirici ilaçların etkisi geçinceye kadar dinlenme odasında refakatçisi ile birlikte gözetim altında tutulur.

İşlem sırasında mideye hava verildiği için bir süre sonra kendiliğinden geçen şişkinlik hissi olabilir.

İşlemden sonraki hafta boğazda batma hissi olabilir, yutkunma rahatsız edebilir.

İşlemden sonra günün geri kalan kısmında araba kullanmayın, dikkat gerektiren diğer işleri (makine, delici, kesici alet kullanmak, kritik kararlar verilecek toplantılara, mahkemelere gitmek gibi) yapmayın.

Özel bir durum yoksa, işlemden 1 saat sonra istenilen tür ve miktarda yemek yenilebilir.